

ANALIZA FINANCIJSKOG STANJA KANDIT d.o.o. OSIJEK

Hofman, Tomislav

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:145:135019>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Sveučilišni prijediplomski studij *Financijski menadžment*

Tomislav Hofman

ANALIZA FINANCIJSKOG STANJA KANDIT d.o.o. OSIJEK

Završni rad

Osijek, 2023.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Sveučilišni prijediplomski studij *Financijski menadžment*

Tomislav Hofman

ANALIZA FINANCIJSKOG STANJA KANDIT d.o.o. OSIJEK

Završni rad

Kolegij: Analiza financijskih izvješća

JMBAG: 0165052927

e-mail: thofman@efos.hr

Mentor: Izv.prof.dr.sc. Blaženka Hadrović Zekić

Osijek, 2023.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Economics and Business in Osijek
University Undergraduate Study Financial Management

Tomislav Hofman

**ANALYSIS OF THE FINANCIAL CONDITION OF KANDIT
d.o.o. OSIJEK**

Final paper

Osijek, 2023.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, NN 119/2022).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Tomislav Hofman [Click here to enter text.](#)

JMBAG: 0165052927

OIB: 98361602850

e-mail za kontakt: tomislav.hofman@gmail.com

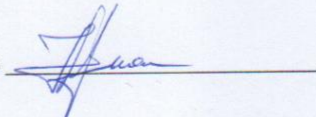
Naziv studija: Sveučilišni prijediplomski studij Financijski menadžment

Naslov rada: ANALIZA FINANCIJSKOG STANJA KANDIT d.o.o. OSIJEK

Mentor/mentorica rada: Izv.prof.dr.sc. Blaženka Hadrović Zekić

U Osijeku, 18.9.2023 godine

Potpis

Analiza financijskog stanja KANDIT d.o.o. Osijek

SAŽETAK

Kandit d.o.o. Osijek je trgovačko društvo koje se bavi proizvodnjom slatkiša i konditorskih proizvoda. Tvrtka je prisutna na domaćem i međunarodnom tržištu te se ističe po inovativnosti, bogatoj ponudi proizvoda i visokim standardima proizvodnje.

U ovom istraživanju analiziraju se financijski izvještaji, konkretno bilanca, račun dobiti i gubitka, te izvještaj o novčanom toku, u razdoblju od 2018. do 2022. godine. Kroz horizontalnu analizu bilance i računa dobiti i gubitka, istražene su promjene vrijednosti financijskih izvještaja tijekom promatranog razdoblja. S druge strane, vertikalna analiza je korištena kako bi se prikazale promjene u strukturi aktive i pasive te prihoda i rashoda u računu dobiti i gubitka.

Daljnja analiza je provedena kroz korištenje financijskih pokazatelja kao što su likvidnost, zaduženost, aktivnost, ekonomičnost, investiranja i profitabilnosti kako bi se detaljnije istražilo poslovanje trgovačkog društva Kandit d.o.o. Osijek. Na temelju tih pokazatelja donesen je zaključak o uspješnosti poslovanja društva.

Ključne riječi: financijski izvještaji, financijska analiza, financijski pokazatelji, Kandit d.o.o. Osijek

Osijek Analysis of financial statements of KANDIT d.o.o. Osijek

ABSTRACT

Company Kandit d.o.o. Osijek is a company engaged in the production of sweets and confectionery products. The company is present on the domestic and international market and stands out for its innovation, rich product range and high production standards.

This research analyzes financial statements, specifically the balance sheet, the profit and loss account, and the cash flow statement, in the period from 2018 to 2022. Through a horizontal analysis of the balance sheet and profit and loss account, changes in the value of financial statements during the observed period were investigated. On the other hand, vertical analysis was used to show changes in the structure of assets and liabilities, as well as income and expenses in the profit and loss account.

Further analysis was carried out using financial indicators such as liquidity, indebtedness, activity, economy, investment and profitability in order to investigate in more detail the operations of the trading company Kandit d.o.o. Osijek. Based on these indicators, a conclusion was made about the success of the company's operations.

Keywords: financial reports, financial analysis, financial indicators, Kandit d.o.o. Osijek

Sadržaj

1. Uvod	8
2. Kandid d.o.o. Osijek	9
3. Financijski izvještaji Kandid d.o.o. Osijek	11
3.1. Bilanca	11
3.2. Račun dobiti i gubitka.....	13
3.3. Izvještaj o novčanim tokovima.....	14
3.4. Bilješke uz financijske izvještaje.....	15
4. Analiza financijskih izvještaja.....	16
4.1. Horizontalna analiza bilance	17
4.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka	18
4.3. Vertikalna analiza bilance	20
4.4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka	22
5. Analiza poslovanja Kandid d.o.o. Osijek pomoću financijskih pokazatelja	25
5.1. Pokazatelji likvidnosti.....	25
5.2. Pokazatelji zaduženosti.....	26
5.3. Pokazatelji aktivnosti.....	27
5.4. Pokazatelji ekonomičnosti	29
5.6. Pokazatelji profitabilnosti	30
6. Zaključak.....	33
Literatura	34
Popis grafova.....	35
Popis slika.....	35
Popis priloga.....	35
Prilozi.....	36

1. Uvod

Prema Žager, K. i Ježovita A. (2017) bitan dio upravljanja jesu informacije s kojima raspolažemo i način na koji ih prikupimo i obradimo. Kako bi financijske i poslovne odluke bilo moguće donijeti, potrebno je imati pristup pouzdanim i točnim informacijama. Informacije vezane uz trgovačka društva koje mogu pomoći donošenju takvih odluka, pronaći ćemo u financijskim izvješćima.

Prema Zakonu o računovodstvu (2015) godišnji financijski izvještaj je skup svih financijskih izvještaja koji su sastavljeni za određeno razdoblje tijekom godine ili za tekuću poslovnu godinu. U ovom radu provesti će se detaljna analiza bilance, računa dobiti i gubitka društva Kandid d.o.o. sa sjedištem u Osijeku.

Cilj istraživanja je prikazati poslovanje poduzeća tijekom razdoblja od 2018. do 2022. godine putem vertikalne i horizontalne analize, kao i kroz proučavanje financijskih pokazatelja. Informacije su prikupljene pomoću sekundarnih izvora podataka dostupnih sa stranice Fine. Podaci za potrebe ovog rada su godišnja izvješća društva zajedno s izvješćima neovisnih revizora i odluka o upotrebi dobiti društva za objavljeno i promatrano razdoblje

U izradi rada koriste se različite metode, uključujući analizu i sintezu za razlaganje i povezivanje pojmovnih dijelova, indukciju za donošenje općih zaključaka na temelju analize pojedinačnih činjenica, dedukciju za izvođenje posebnih zaključaka iz općih sudova, kompilaciju za korištenje tuđih istraživačkih rezultata i deskripciju za jednostavno opisivanje činjenica, procesa i predmeta bez dubljeg tumačenja.

Glavni fokus istraživanja je analiza promjena u stavkama bilance, računa dobiti i gubitka te analiza uspješnosti poduzeća u periodu od 2018. do 2022. godine.

2. Kandid d.o.o. Osijek

„Kandid je poznata konditorska tvrtka s dugom tradicijom proizvodnje, a iskustvo koje se godinama stjecalo te odgovornost kojom se svo vrijeme pristupalo poslu rezultat su današnjeg Kandita koji svoje potrošače redovito obrađuje novim proizvodima.“ (Kandid 2023.).

Prema službenim internetskim stranicama Kandid d.o.o. Osijek „Povijest Kandita počinje 20-tih godina 20. stoljeća kada je osnovana «Prva osječka tvornica kandita Kaiser i Stark»“. U nastavku teksta su navedene ključne godine za poslovanje Kandid d.o.o. Osijek od 1953. godine.

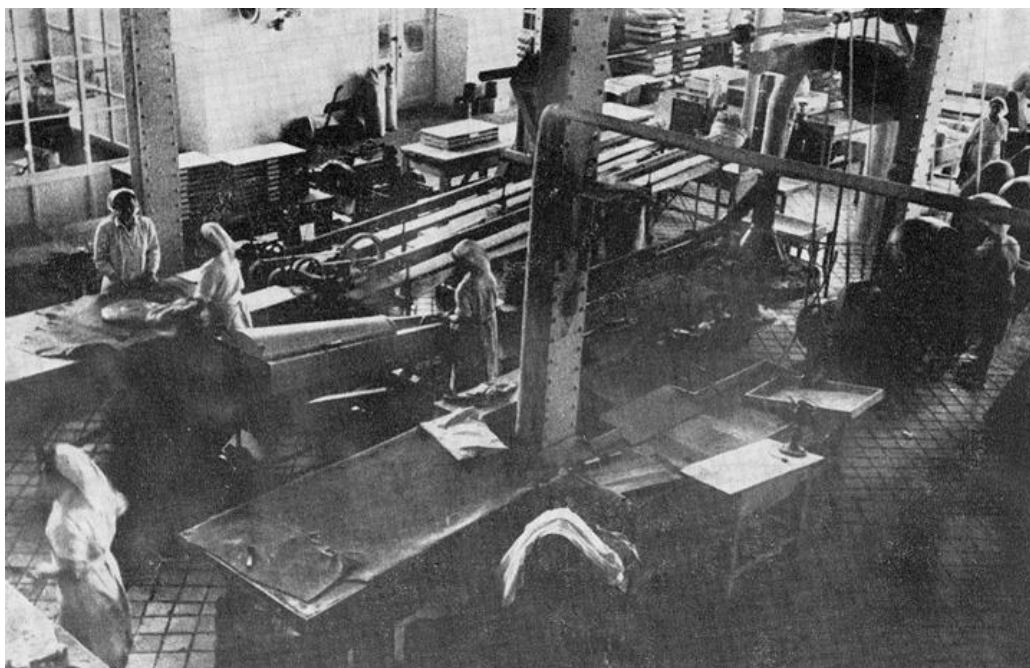
Kandid je kroz svoju povijest prošao kroz nekoliko ključnih trenutaka kako bi postala prepoznatljiva firma današnjice. Prema izvorima internetske stranice Kandid d.o.o. Osijek:

- 1953. – Preuzet stari pogon za proizvodnju bombona
- 1954. – Proizvedena prva čokolada
- 1960. – Proizvodnja bombona Kandid Cherry i Freshmint.
- 1970. – Stroj za pakiranje bombona, proizvodi: Riki karamel i Bol karamel
- 1975. – Uvodi se „Kandi linija – za proizvodnju pjenastih i fondantskih proizvoda“
- 1990. – Prigodna ambalaža čokolada za Valentinovo, Uskrs i Božić
- 2004. – Redizajn ambalaže sa ciljem ujednačavanja artikala na policama
- 2011. – Mepas grupa preuzima Kandid
- 2013. – Početak izgradnje nove tvornice Kandid u Nemetinu.
- 2014. – Početak proizvodnje u novoj tvornici

Kandid je u 2022. godini zapošljavao prosječno 360 zaposlenika. Kandid je tvrtka u kojoj žene zauzimaju većinski udio (64,6%), ne samo među zaposlenicima, već i na visokim upravljačkim pozicijama, uključujući vrhovno rukovodstvo gdje 57% čine žene na vodećim pozicijama. Prema grafu dostupnom iz godišnjeg izvješća Kandid d.o.o. Osijek za 2022. godinu (Prilog 15.), u razdoblju između 2019. i 2022. godine, 7-15% zaposlenika je bilo dobne skupine od 19-29 godina. Između 18-21% zaposlenika je bilo iz dobne skupine od 30-39 godina. Najviše zaposlenika je bilo iz dobne skupine od 40-59 godina, 31-36%, a najmanje zaposlenika je bilo iz dobne skupine 60+, do 4% tijekom razdoblja.

U nastavku je prikazana fotografija starog pogona za proizvodnju bombona. Fotografija je iz 1959. godine što prikazuje dugu tradiciju i kvalitetu Kandita kroz sve godine do danas.

Slika 1: Pogon za proizvodnju bombona iz 1959. godine.

Izvor: Preuzeto s Leksikografski zavod Miroslav Krleža (2023.) -

<https://tehnika.lzmk.hr/kandit-d-o-o/>

Kandit svoju relevantnost na tržištu osigurava nizom strategija, među kojima su stvaranje novih proizvodnih linija, izdavanjem limitiranih proizvoda, redizajnom (engl. *redesign*) postojećih proizvoda koji imaju slabiju prodaju, prigodnim programima za Valentinovo, Uskrs i Božić. Kao jedna od uspješnijih novih linija proizvoda Kandita izdvaja se „NO SUGAR ADDED“ ili „no guilt“ linija proizvoda, koja u sebi sadrži asortiman čokolada bez dodataka šećera.

Tijekom svog postojanja, Kandit je uspješno razvio raznovrstan niz proizvoda kako bi zadovoljio preferencije i zahtjeve svojih kupaca. Neki od tih proizvoda postali su oznaka Kanditove izvrsnosti, prepoznatljivosti i neodoljivog okusa, kao što su bomboni Mentol Zeleni, Čokolada za kuhanje i Rum pločica.

Kandit se trudi održati kvalitetu, kako novih, tako i postojećih proizvoda na visokoj razini. „Politika kvalitete predstavlja osnovu poslovanja i unapređenja Kandita, proizvođača čokoladnih i bombonskih proizvoda.“ (Kandit 2022.)

3. Financijski izvještaji Kandit d.o.o. Osijek

Prema Žager, K. i Ježovita A. (2017.) poduzećem nije moguće racionalno upravljati bez računovodstvenih informacija koje moraju biti objektivne, realne te zapisane u obliku prihvatljivom za menadžment. Nužna je odgovarajuća informacijska podloga za uspješno rukovođenje poduzeća. Osnovni financijski izvještaji, kao što su bilanca, račun dobiti i gubitka i izvještaj o novčanom toku, igraju ključnu ulogu u sveobuhvatnoj analizi financijskog stanja organizacije. Izvještaji pružaju informacije o poslovanju kroz promjene na imovini, obvezama, kapitalu, prihodima, rashodima i novčanom tijeku.

Prema Zakonu o računovodstvu (2015.) godišnje financijske izvještaje čine:

1. izvještaj o financijskom položaju (bilanca),
2. račun dobiti i gubitka,
3. izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
4. izvještaj o novčanim tokovima,
5. izvještaj o promjenama kapitala,
6. bilješke uz financijske izvještaje.

„Financijski izvještaji predstavljaju završnu fazu računovodstvenog procesiranja podataka i pojavljuju se kao nositelji računovodstvenih informacija.“ (Žager, K. i Ježovita A. 2017:91).

Općenito, temeljna financijska izvješća služe kao ključni alati za financijsku analizu, omogućujući zainteresiranim stranama donošenje informiranih odluka, procjenu učinka, prepoznavanje rizika i razvoj strategija za rast i profitabilnost.

3.1. Bilanca

„Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje imovinu, obveze i kapital na određeni dan.“ (Žager, K. i Ježovita A. 2017:93).

$$\text{imovina} = \text{obveze} + \text{kapital}$$

Ova jednadžba naglašava temeljni princip dvostrukog knjigovodstva, gdje svaka transakcija utječe na obje strane jednadžbe kako bi se održala ravnoteža.

Imovina

Prema Žager, K. i Ježovita A. (2017.) imovina predstavlja sve resurse koje poduzeće koristi kako bi ostvarilo svoju djelatnost na tržištu.

Dugotrajna imovina

Odnosi se na resurse koje organizacija namjerava koristiti dugoročno kako bi podržala svoje poslovanje te nije namijenjena prodaji. Dugotrajna imovina može uključivati sljedeće:

Nematerijalna imovina – nematerijalni resursi kao što su patenti, licence, autorska prava, zaštitni znakovi i ostali intelektualni resursi.

Materijalna imovina – fizički resursi poput zemljišta, zgrada, strojeva, vozila i drugih sredstava koja su potrebna za proizvodnju ili poslovanje.

Financijska imovina – dionice, obveznice ili neki drugi vrijednosni papiri.

Potraživanja – izdani računi za učinjene usluge ili kratkoročni zajmove koje je poduzeće dalo.

Kratkotrajna imovina

Obuhvaća resurse koji se očekuju pretvoriti u gotovinu ili biti potrošeni u roku od jedne godine ili manje. Kratkotrajna imovina omogućava svakodnevno poslovanje organizacije. Kategorije kratkotrajne imovine uključuju:

Gotovina i ekvivalenti gotovine – visoko likvidna sredstva poput novca u blagajni ili na računu u banci.

Potraživanja – izdani računi za učinjene usluge ili kratkoročni zajmove koje je poduzeće dalo.

Zalihe – sirovine, poluproizvodi i gotove proizvode koji su spremni za prodaju ili daljnju proizvodnju

Financijska imovina – obuhvaća financijske instrumente koje društvo drži s ciljem generiranja financijskog dohotka ili ostvarivanja kapitalnog dobitka

Obveze i kapital

„Sva imovina kojom neko poduzeće raspolaže ima svoje podrijetlo, svoj put i način pritjecanja u poduzeće, tj. Izvore od kojih je pribavljena.“ (Žager, K. i Ježovita A. 2017:99). Drugim riječima, obveze predstavljaju neplaćene dugove društva prema strankama. Mogu uključivati zajmove, dugove prema dobavljačima, obračunate troškove i primjerice dugove za kredit.

Prema Žager K. (2017) obveze dijelimo

Prema vlasništvu na:

- vlastite izvore (kapital ili glavnica)
- tuđe izvore (obveze)

Prema roku dospijeca razlikujemo:

- kratkoročne izvore (kratkoročne obveze)
- dugoročne izvore (dugoročne obveze)
- trajne izvore (kapital ili glavnica)

U prilogu (Prilog 1.) rada prikazana aktiva društva Kandid d.o.o. za razdoblje od 2018. do 2022. godine. Na početku promatranog razdoblja društvo je raspolagalo s najvećom aktivom (316,19 milijuna kuna), dok je na kraju promatranog razdoblja raspolagalo sa znatno manjim iznosom (225,95 milijuna kuna), što je smanjenje od 28,54%. Tijekom svake od godina aktiva se smanjivala, slijedom: 8,73%, 6,48%, 7,73% i 9,26%. Ukazujući na potencijalnu stagnaciju ili smanjenje ukupnog poslovanja. Kako bi donijeli procjenu sa većom dozom sigurnosti, potrebno je ispitati druge dostupne informacije društva. Proučavanjem bilance analitičari mogu procijeniti solventnost, likvidnost i ukupnu financijsku stabilnost poduzeća.

3.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode, rashode, dobitke i gubitke društva u određenom razdoblju. Omogućuje analitičarima procjenu profitabilnosti, učinkovitosti u stvaranju prihoda i upravljanja troškovima. Analizirajući trendove u prihodima i rashodima, korisnici mogu identificirati područja potencijalnih poboljšanja ili problema unutar organizacije. „Ovaj izvještaj je posebno važan jer se na temelju njega ocjenjuje uspješnost poslovanja.“ (Žager, K. i Ježovita A. 2017:109).

Račun dobiti i gubitka pokazuje sposobnost društva da ostvari prodaju, upravlja troškovima i ostvari profit. Obično pokriva određeno razdoblje, kao što je mjesec, tromjesečje ili godina. Izvješće je organizirano u dva glavna odjeljka: prihod (ili prodaja) i rashod.

Prihodi

Odnosi se na prihode koje društvo ostvaruje od svojih primarnih poslovnih aktivnosti. Uključuje prihode od prodaje roba ili usluga, kao i sve druge izvore operativnih prihoda, kao što su naknade, autorske naknade ili provizije.

Rashodi

„Rashodi čine negativnu komponentu rezultata poslovanja. Nastaju kao posljedica trošenja odnosno smanjenja imovine ili povećanja obveza.“ (Žager, K. i Ježovita A. 2017:113).

Prema Žager K. (2017) rashode možemo podijeliti na:

- Poslovni rashodi
 - o Rashodi poslovanja
 - o Ostali poslovni rashodi
- Financijski rashodi

Račun dobiti i gubitka pruža vrijedan uvid u financijski učinak tvrtke, pomažući korisnicima da razumiju stvaranje prihoda, upravljanje troškovima i profitabilnost.

3.3. Izvještaj o novčanim tokovima

„Izvještaj o novčanim tokovima sastavni je dio temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje izvore pribavljanja i način upotrebe novca.“ (Žager, K. i Ježovita A. 2017:124). Pruža pregled načina na koji je društvo generiralo i koristilo novac. Pruža uvid u operativne, investicijske i financijske aktivnosti, ističući sposobnost generiranja gotovine i upravljanja njome. Ovaj izvještaj također pomaže u procjeni sposobnosti tvrtke da ispuni svoje financijske obveze, financira ulaganja i raspodijeli dobit.

Obično uključuje tri glavna dijela:

Poslovne (operativne) aktivnosti

Prikazuje novčane tokove iz primarnih operacija tvrtke, kao što su gotovina primljena od kupaca i gotovina plaćena dobavljačima, zaposlenicima i drugi operativni troškovi.

Investicijske (ulagateljske) aktivnosti

Obračunava novčane tokove povezane s kupnjom ili prodajom dugotrajne imovine, kao što su nekretnine, oprema ili ulaganja.

Financijske aktivnosti

Bilježi novčane tokove iz aktivnosti koje uključuju prikupljanje ili otplatu kapitala. Uključuje gotovinu primljenu od izdavanja duga ili vlasničkog kapitala, kao i gotovinu plaćenu za dividende, otkupe dionica ili otplate duga.

3.4. Bilješke uz financijske izvještaje

Također poznate kao jednostavno „bilješke“, sastavni su dio financijskog izvještavanja tvrtke. Bilješke igraju ključnu ulogu u pomaganju korisnicima financijskih izvješća, kao što su investitori, analitičari i regulatori, da steknu dublje razumijevanje financijske pozicije društva. Pružajući dodatne informacije i pojedinosti o financijskim izvješćima, pomažu pri razjašnjavanju i poboljšaju razumijevanja financijskih podataka.

Bilješke trebaju biti jasne i konkretno izražene, sadržaj treba biti relevantan, dok je suviše detalje poželjno izostaviti. „Opće je pravilo da u bilješkama trebaju biti prikazane sve one informacije koje se direktno ne vide iz temeljnih financijskih izvještaja, a nužne su za njihovo razumijevanje“ (Žager, K., i dr. 2020:133).

Ukoliko je moguće i ukoliko olakšava shvaćanje dinamike poslovanja, poželjno je da bilješke sadrže komparativne podatke iz prethodnih razdoblja. Ukratko, sve što olakšava shvaćanje cjelokupnog poslovanja društva treba biti prezentirano na koncizan, transparentan i dosljedan način.

4. Analiza financijskih izvještaja

Analiza financijskih izvještaja odnosi se na proces ispitivanja i tumačenja financijskih informacija prikazanih u financijskim izvještajima poduzeća. Uključuje procjenu različitih financijskih omjera, trendova i drugih pokazatelja kako bi se dobio uvid u financijsko zdravlje i učinak tvrtke.

Žager, K. i dr. (2017) smatraju da, kako bi bili najefikasniji i kako bi korisnik izvukao što više korisnih informacija, financijske izvještaje treba kombinirati sa drugim dostupnim financijskim ili nefinancijskim, ili čak kvalitativnim informacijama. Korisnici unutar i izvan tvrtke mogu koristiti analizu financijskih izvješća u različite svrhe.

Korisnici unutar društva (kao što su uprava i vlasnici tvrtke) koriste analizu financijskih izvješća za:

- Procjenu financijskog učinka tvrtke i identificiranja područja snage ili slabosti
- Donošenje informiranih odluka o poslovnim strategijama, ulaganjima i raspodjeli resursa
- Praćenje financijskog položaja tvrtke i praćenje napretka prema financijskim ciljevima
- Identificiranje potencijalnih rizika i poduzimanje odgovarajućih mjera za njihovo ublažavanje

Korisnici izvan društva (kao što su investitori, vjerovnici i analitičari) koriste analizu financijskih izvješća za:

- Ocjenu financijske održivosti i profitabilnost tvrtke prije donošenja investicijskih odluka
- Procjenu sposobnosti društva da vrati dugove i ispuni svoje financijske obveze
- Uspoređivanje financijske izvedbe tvrtke s konkurentima u industriji kako procijeniti njezin konkurentski položaj
- Identificiranje trendova i obrazaca koji mogu pružiti uvid u buduće izgled tvrtke
- Otkrivanje potencijalnih financijskih nepravilnosti ili rizika koji mogu utjecati na odluke o ulaganju ili kreditiranju

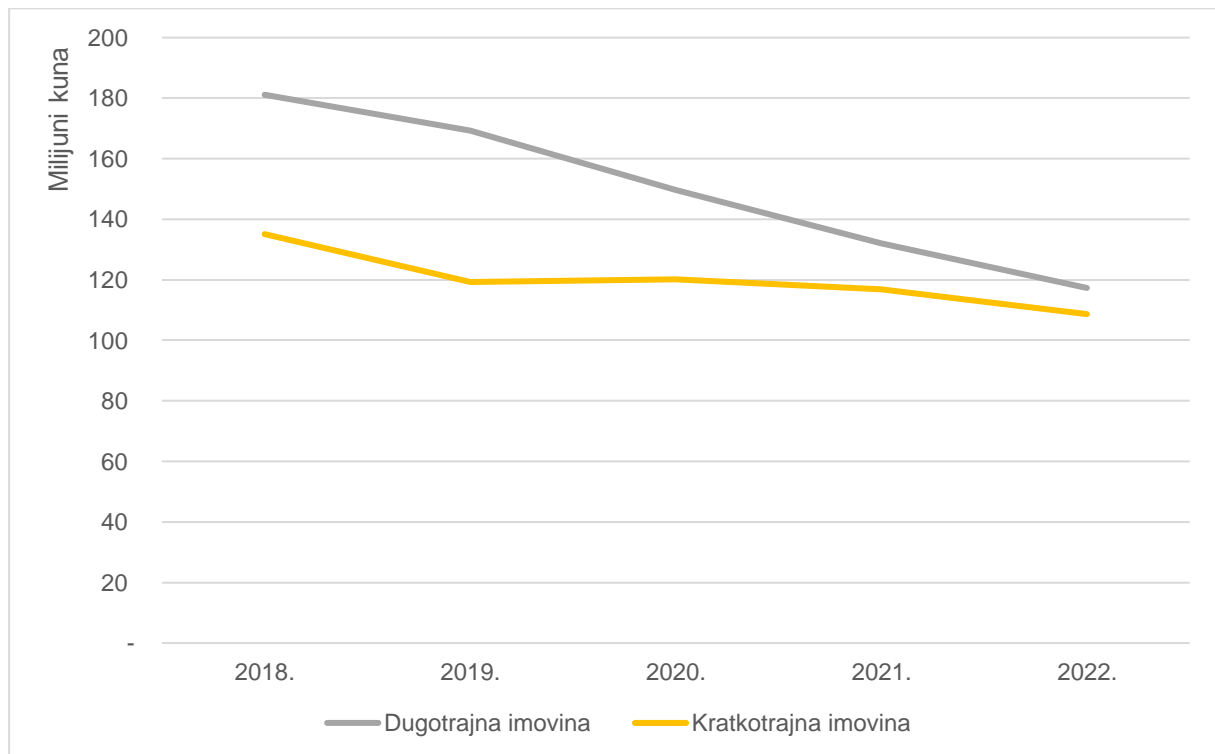
Analiza financijskih izvještaja pomaže korisnicima u razumijevanju financijskih snaga i slabosti društva, pomaže u procjeni njegove operativne učinkovitosti, profitabilnosti,

likvidnosti i solventnosti. Osigurava osnovu za donošenje odluka, procjenu rizika i priopćavanje financijskih informacija.

4.1. Horizontalna analiza bilance

Horizontalna analiza bilance tehnika je financijske analize koja se koristi za procjenu promjena u pojedinačnim stavkama bilance tijekom više razdoblja. Uključuje usporedbu iznosa specifičnih stavki bilance, kao što su imovina, obveze i glavnica, kroz različita razdoblja kako bi se identificirali trendovi, obrasci i promjene u financijskom položaju. Kod usporedbi bilance treba biti oprezan jer Bolfek (2012) tvrdi kako se kod horizontalne analize može se pojaviti problem ako se dogode neke značajnije promjene u politici bilanciranja.

Grafikon 1: Prikaz bilance kroz razdoblje u milijunima kuna

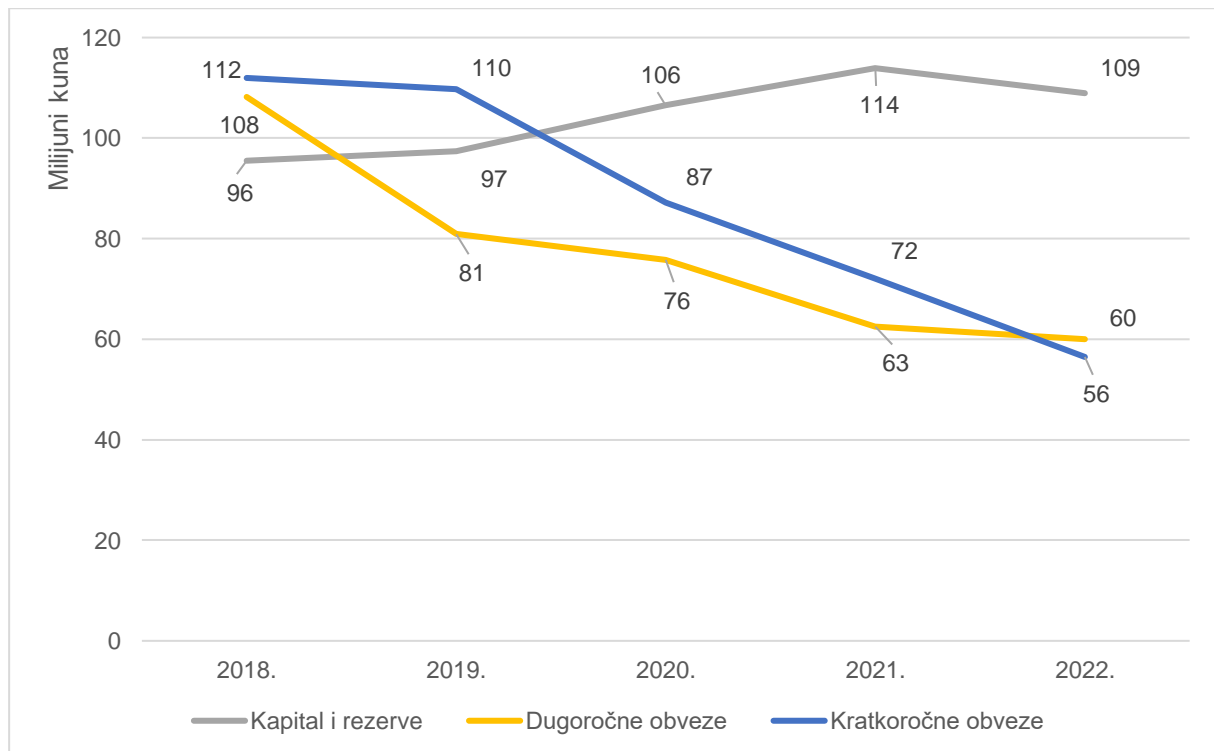
Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandid d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Promatrajući dugotrajnu i kratkotranu imovinu kroz razdoblje od 2018. do 2022. godine u prilogu (Prilog 1.) uviđa se trend opadanja ukupne dugotrajne i kratkotrajne imovine. Dugotrajna imovina bilježi pad sa 181,12 milijuna kuna na početku razdoblja na 117,3 milijuna kuna na kraju razdoblja, što je pad od 35,24%. Većina pada vrijednosti dugotrajne imovine

objašnjana je amortizacijom materijalne imovine, tj. amortizacijom nekretnina, postrojenja i opreme. Kratkotrajna imovina bilježi usporedno niži pad, početkom razdoblja društvo je imalo ukupno 135.071.000 kuna kratkotrajne imovine, a krajem razdoblja taj je iznos bio 108.661.000 kuna, pad od 19,55%.

4.2. Horizontalna analiza pasive

Grafikon 2: Prikaze pasive kroz razdoblje u milijunima kn

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandid d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

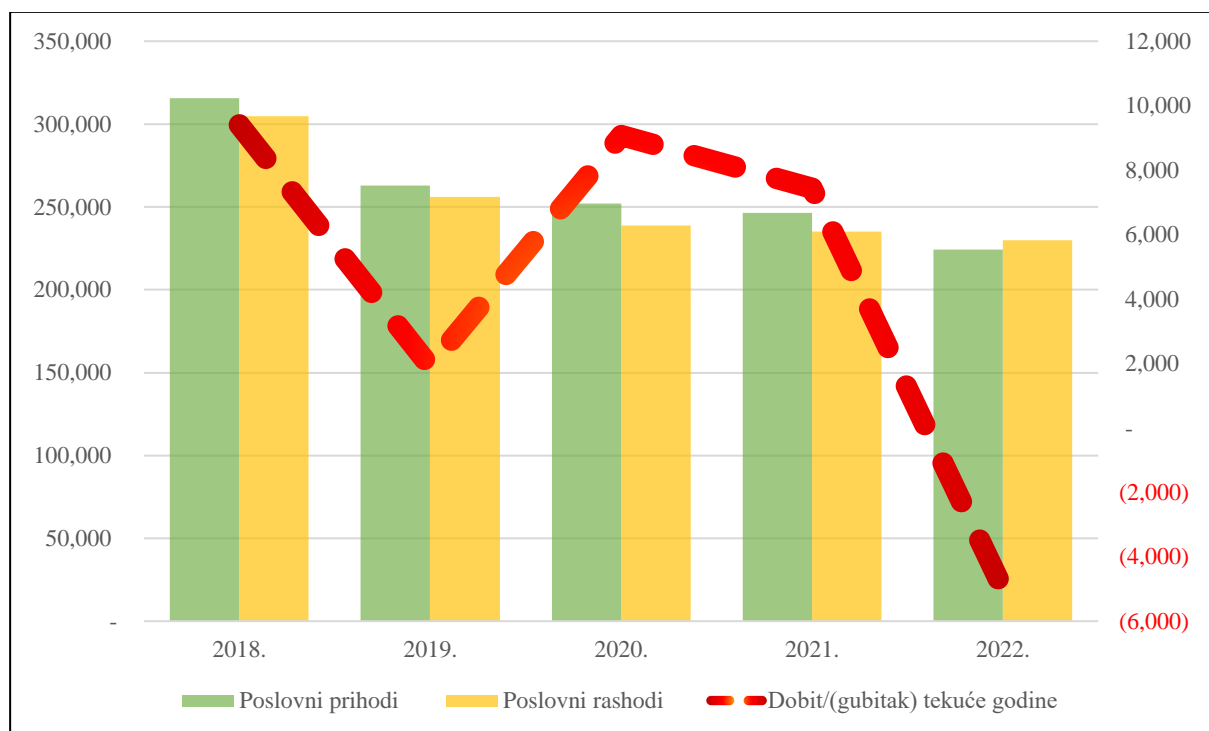
Društvo Kandid d.o.o. Osijek sve do 2022. godine smanjuje svoje dugoročne i kratkoročne obveze, te akumulirani gubitak tijekom promatranog razdoblja što ukazuje na zdravo poslovanje. Na poslijetku promatranog razdoblja društvo je ostvarilo gubitak, ali unatoč ostvarenom gubitku i dalje smanjuje kratkoročne obveze, dok dugoročne obveze padaju u zanemarivom iznosu.

4.3. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Horizontalna analiza računa usredotočena je na analizu promjena u prihodima, troškovima i profitabilnosti tijekom vremena kako bi se identificirali trendovi, obrasci i područja poboljšanja ili zabrinutosti.

Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka omogućuje zainteresiranim stranama da procijene trendove u financijskim rezultatima društva usporedbom stavki kao što su prihod, trošak prodane robe, operativni troškovi i neto prihod tijekom različitih razdoblja. Pomaže u razumijevanju smjera i veličine promjena u tim financijskim pokazateljima.

Grafikon 3: Kretanje prihoda, rashoda i dobiti ili gubitka

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Promatrajući financijske izvještaje u prilogu (Prilog 2.) uviđamo kako je društvo ostvarivalo dobit prve 4 godine promatranog razdoblja, te je u 2022. godini ostvarilo gubitak u iznosu od 4,98 milijuna kuna. Tokom godina su trend opadanja se može primijetiti kod poslovnih prihoda i kod poslovnih rashoda. Tako je društvo unatoč padu prihoda u 2020. godini usporedno s 2019. godinom, ostvarilo veću dobit (9,07 milijuna kuna naspram 1,91 milijuna kuna)

Navedeni razlozi padu prihoda su ograničena suradnja s Agrokorum što je značajno utjecalo na promet privatnim robnim markama na domaćem tržištu, te korona kriza i njezin utjecaj na domaće i svjetsko tržište.

4.4. Vertikalna analiza bilance

Vertikalna analiza bilance tehnika je financijske analize koja se fokusira na relativne omjere različitih bilančnih stavki unutar jednog razdoblja. Uključuje izražavanje svake bilančne stavke kao postotka ukupne imovine.

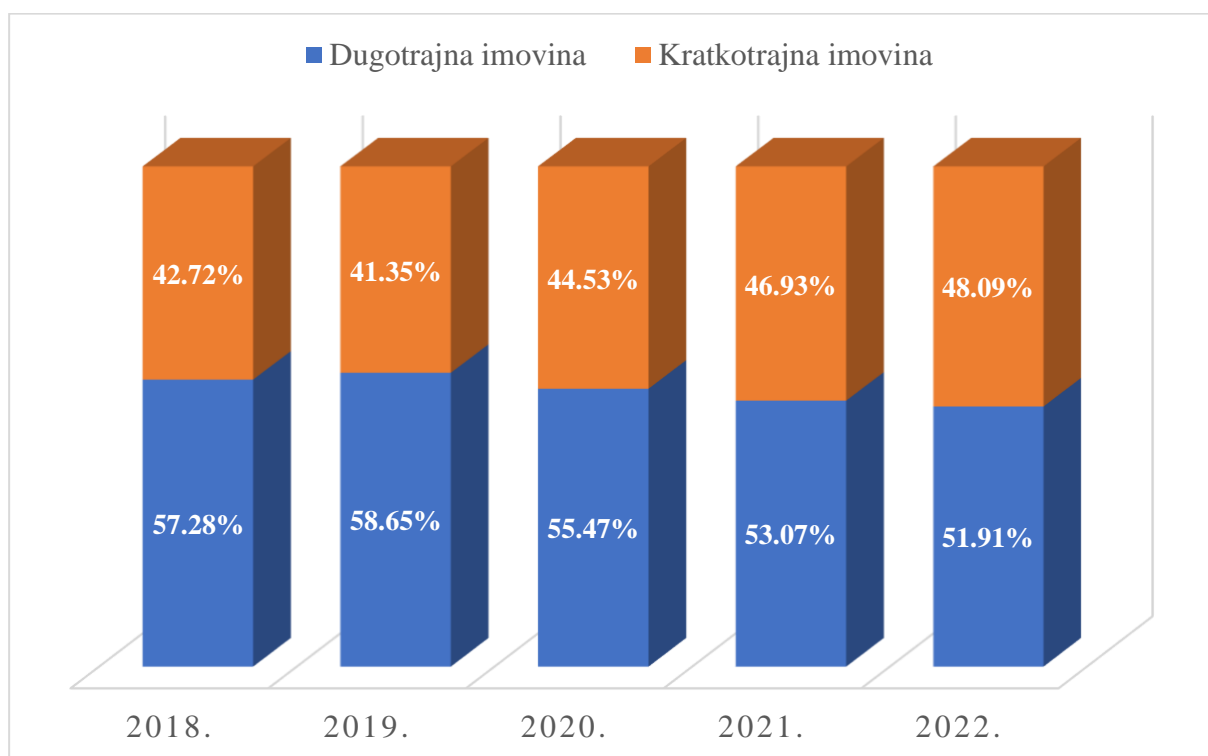
Svrha vertikalne analize je razumijevanje sastava i strukture bilance društva. Pomaže zainteresiranim stranama identificirati relativnu važnost različitih komponenti imovine, obveza i glavnice i procijeniti njihov utjecaj na ukupni financijski položaj.

Neka razmatranja pri korištenju vertikalne analize bilance uključuju:

- Ograničenja na jedno razdoblje: vertikalna analiza pruža uvid u strukturu bilance za određeno razdoblje. Ne pruža informacije o promjenama tijekom vremena ili utjecaju vanjskih čimbenika.
- Usporedivost: Vertikalna analiza najučinkovitija je kada se uspoređuju tvrtke unutar iste industrije ili analiziraju trendovi unutar određene tvrtke. Usporedba rezultata vertikalne analize u različitim industrijama možda neće imati smisla zbog varijacija u poslovnim modelima i financijskim strukturama.
- Točnost i tumačenje: Dok je vertikalna analiza koristan alat, važno je tumačiti rezultate u kombinaciji s drugim tehnikama financijske analize i uzeti u obzir specifične okolnosti tvrtke i dinamiku industrije.

Ukratko, vertikalna analiza bilance dragocjena je tehnika za razumijevanje sastava i strukture financijskog položaja društva. Pomaže u procjeni proporcija, prepoznavanju trendova, izračunavanju financijskih omjera i donošenju informiranih odluka. Međutim, važno je koristiti ga uz druge metode financijske analize za sveobuhvatnu procjenu financijskog zdravlja tvrtke.

Grafikon 4: Usporedba dugotrajne i kratkotrajne imovine društva

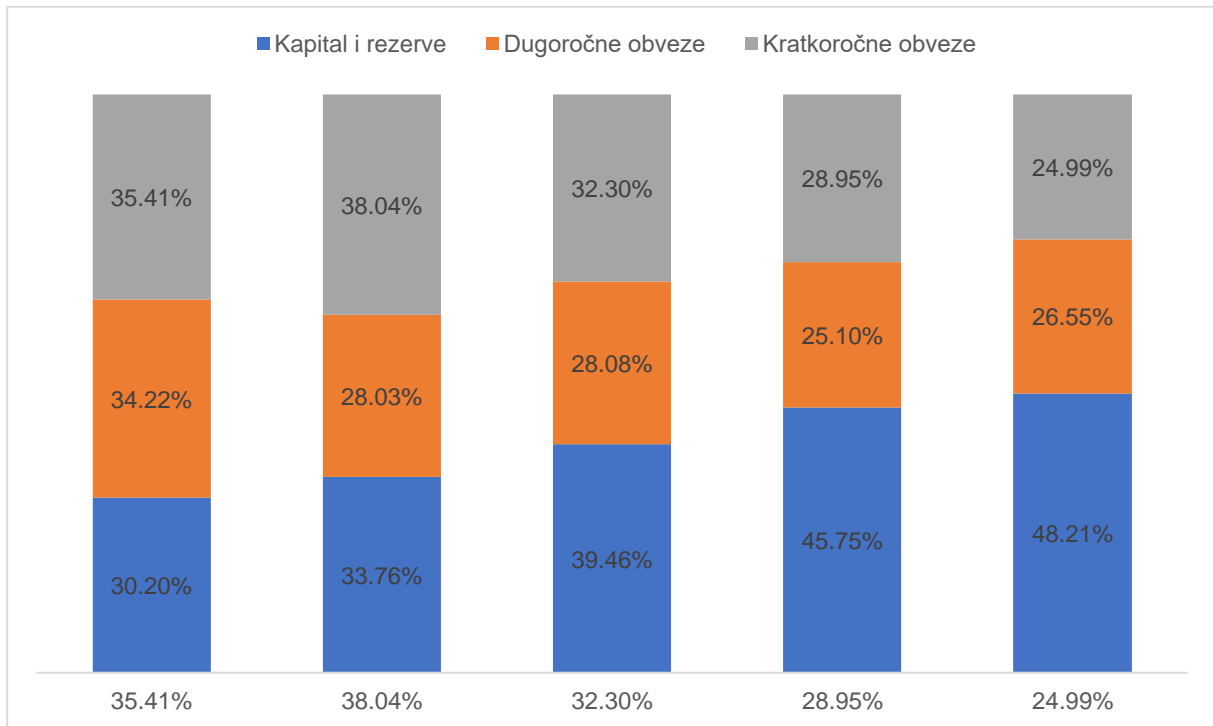

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prema podacima vidljivim iz priloga (Prilog 4.) na početku razdoblja dugotrajna imovina je prevladavala sa 57,28% u 2018. godini, tj. sa 58,65% u 2019. godini, dok je na kraju razdoblja postotak dugotrajne imovine iznosio 51,91%, ukazujući na smanjenje od 11,49%. S druge strane postotak kratkotrajne imove je početkom razdoblja iznosio 42,72% 2018. godine, i 41,35% 2019. godine, a na kraju razdoblja je iznosio 48,09%, što je povećanje od 16,29%. Razlog povećanja udjela kratkotrajne imovine u usporedbi sa dugotrajnom imovinom, je amortizacija dugotrajne imovine.

Iz usporedbe pasive (Grafikon 4.) vidljiv je trend smanjenja kratkoročnih i dugoročnih obveza, tj. povećanje udijela kapitala i rezervi upućuje na uspješno izvršavanje obveza i smanjivanje dugova tijekom promatranog razdoblja. Drugih značajnih promjena tijekom promatranog razdoblja nije bilo.

Grafikon 5: Usporedba pasive društva

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandid d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

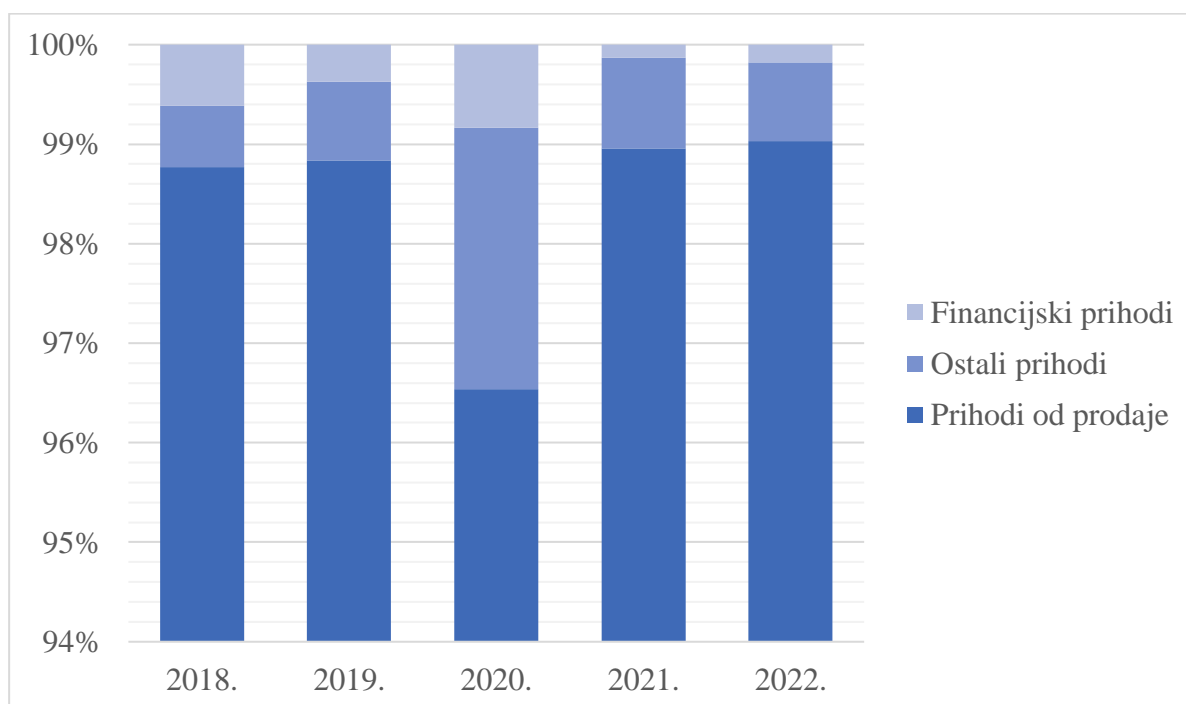
4.5. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka, tehnika je financijske analize koja se fokusira na relativne omjere različitih stavki unutar jednog razdoblja. Uključuje izražavanje svake stavke u računu dobiti i gubitka kao postotak ukupnog prihoda.

Svrha vertikalne analize je razumijevanje sastava i strukture računa dobiti i gubitka poduzeća. Pomaže zainteresiranim stranama identificirati relativnu važnost različitih kategorija prihoda i rashoda i procijeniti njihov utjecaj na ukupnu profitabilnost.

Prevladavajući dio poslovnih prihoda se nalazi u prihodima od prodaje, koji iznose: 99,38%, 99,20%, 97,35%, 99,09% i 99,21% slijedno za prikazane godine, vidljivo iz priloga (Prilog 3.). Nakon njih po ukupnom postotku su ostali prihodi u iznosima od 0,62%, 0,80%, 2,65%, 0,91% i 0,79% slijedno. Prikazano na grafikonu koji slijedi (Grafikon 5.)

Grafikon 6: Prikaz prihoda u odnosu na ukupne poslovne prihode

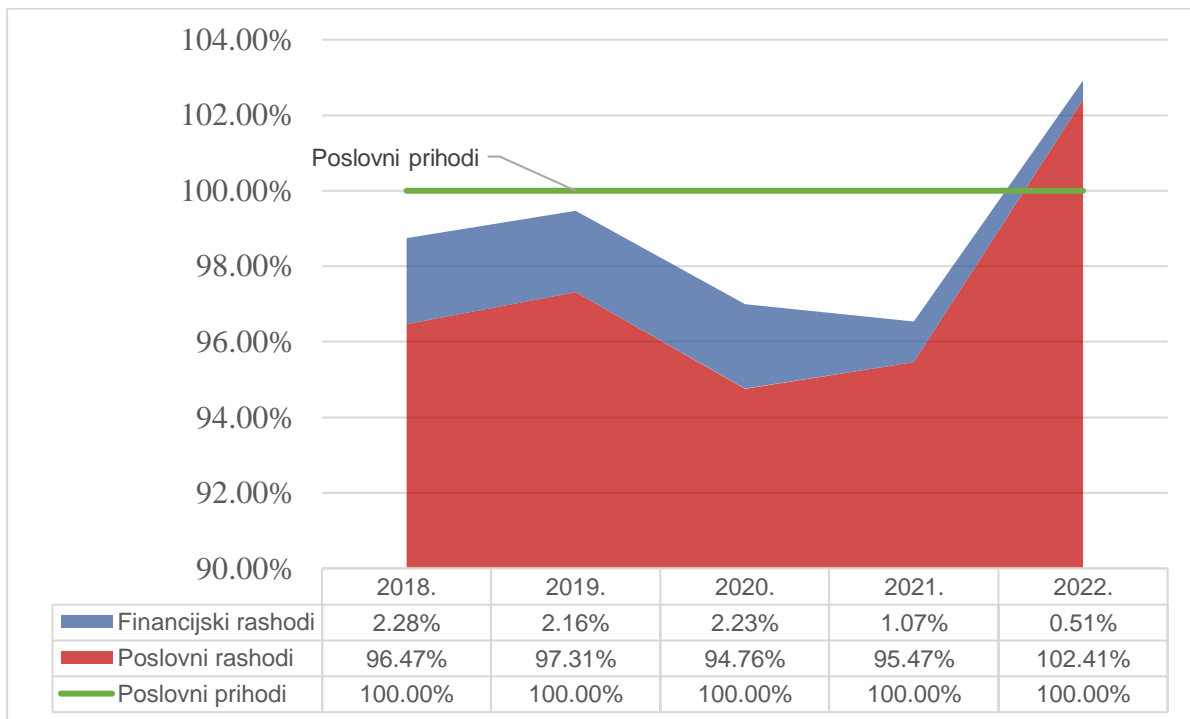

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Razlog povećanju ostalih prihoda 2020. godine je prihod od potpora za očuvanje radnih mjesta, koji su iznosili 4.972 tisuće kuna. Prihodi od prodaje se odnose na prihode od prodaje gotovih proizvoda, ostali prihodi se odnose na prihode od prodaje materijala, prihode od ukidanja rezervacija, prihode od naplate štete, prihode od potpora i ostalih poslovnih prihoda, dok se financijski prihodi odnose na kamatne priljeve i na neto pozitivne tečajne razlike.

Zemlje u kojima društvo Kandit d.o.o. Osijek prodaje svoje proizvode su Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Slovenije, Crna Gora, Austrija, Mađarska, Makedonija, Kosovo i druge. Tijekom promatranog razdoblja nije bilo značajnih promjena u redovnim poslovnim prihodima.

Grafikon 7: Prikaz rashoda u odnosu na ukupne poslovne prihode

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prema prilogu (Prilog 3.), većinu poslovnih rashoda čine poslovni rashodi sa iznosima 96,47%, 97,31%, 94,76%, 95,47% i 102,41%. U značajno manjih količinama se mogu pronaći financijski rashodi sa 2,28%, 2,16%, 2,23%, 1,07% i 0,51%.

Prve četiri godine promatranog razdoblja, ukupni prihodi društva nadmašuju ukupne rashode, čime društvo ostvaruje dobit. Društvo u 2022. godini po prvi puta ostvaruje veće ukupne rashode od ukupnih prihoda, kada su ostvarili gubitak od 4,98 milijuna kuna. Nepovoljne uzroci ostvarnog gubitka u 2022. godini su posljedice virusa COVID-19 i ratni odnosi između Rusije i Ukrajine na području Europe.

5. Analiza poslovanja Kandid d.o.o. Osijek pomoću financijskih pokazatelja

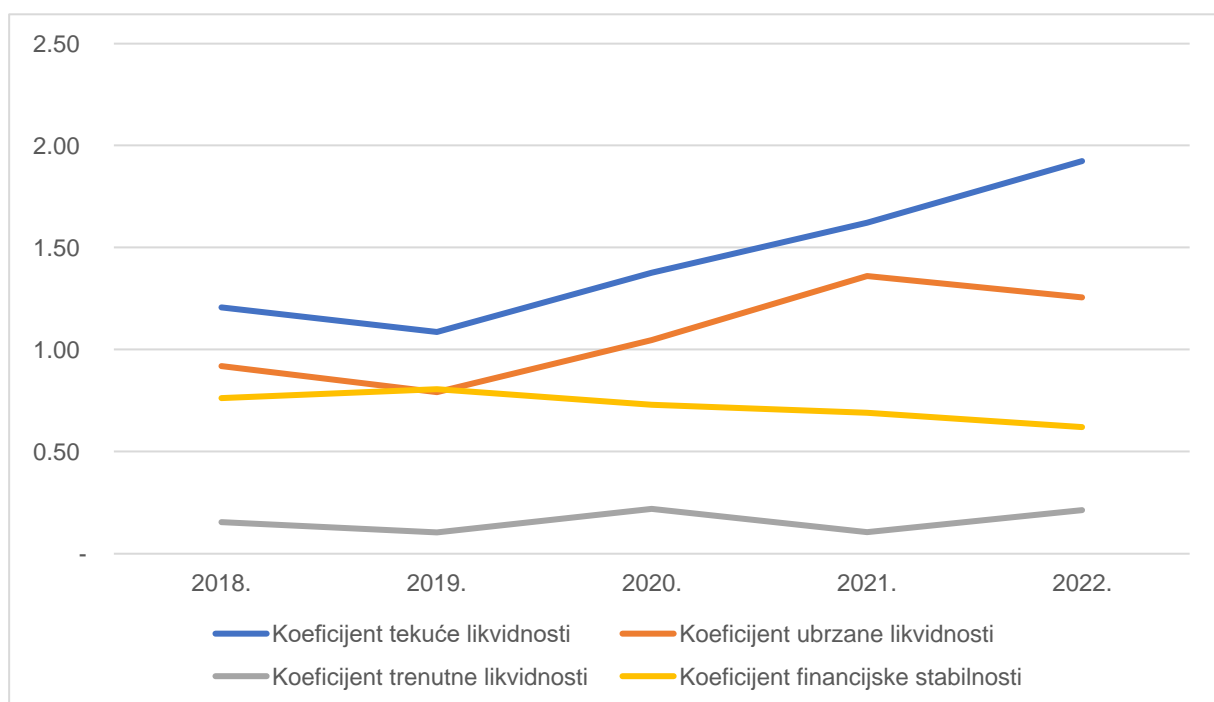
„Najznačajniji instrument analize financijskih izvještaja su financijski pokazatelji.“ (Žager, K., i dr. 2020:43). Pružaju vrijedan uvid u različite aspekte financijskog položaja poduzeća i pomažu dionicima u donošenju informiranih odluka. „Pokazatelj je racionalni ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u omjer (dijeli se) s drugom ekonomskom veličinom.“ (Žager, K., i dr. 2020:43)

Oni igraju ključnu ulogu u procjeni financijskog učinka i položaja društva. Analizirajući ove omjere, korisnici mogu donositi informirane odluke, identificirati područja za poboljšanje i pratiti financijsku dobrobit tvrtke tijekom vremena.

5.1. Pokazatelji likvidnosti

„Likvidnost se uobičajeno definira kao sposobnost poduzeća da pravovremeno podmiruje svoje dospjele kratkoročne obveze.“ (Žager, L., i Ježovita, A., 2017:233).

Grafikon 8: Pokazatelji likvidnosti društva Kandid d.o.o. Osijek

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandid d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Koeficijent tekuće likvidnosti je financijski pokazatelj koji se koristi za procjenu kratkoročne sposobnosti društva u ispunjavanju kratkoročnih obaveza. Kandid d.o.o. početkom razdoblja ima koeficijent tekuće likvidnosti 1,21, iduće (2019.) godine približava se području nelikvidnosti i dotiče koeficijent od 1,09. Idućih godina taj se koeficijent značajno poboljšava, već 2021. godine doseže iznos od 1,62 a 2022. godine 1,92. Ukazujući na poboljšanje sposobnosti podmirenja dospjelih obveza.

Koeficijent ubrzane likvidnosti prati sličan trend, no on započinje razdoblje sa 0,92, a 2020. godine prelazi prag likvidnosti sa koeficijentom 1,05. Maksimum doseže 2021. godine sa 1,36, a na poslijetku razdoblja taj koeficijent iznosi 1,26. Koeficijent trenutne likvidnosti se tokom godina kreće od 0,10 kada je najniža (2019. godine) do 0,21 kada je najviša (2022. godine), zadovoljavajući minimalan iznos od 0,1.

Koeficijent financijske stabilnosti započinje razdoblje sa 0,75, a završava ga sa 0,62. Prati trend opadanja, potvrđujući rast likvidnosti i povećanje radnog kapitala. Ukazujući na uspješno otplačivanje kredita i dugova usprkos nepovoljnim situacijama na tržištu dobara tijekom promatranog razdoblja.

Formule vidljive u prilogu (Prilog 5.)

5.2. Pokazatelji zaduženosti

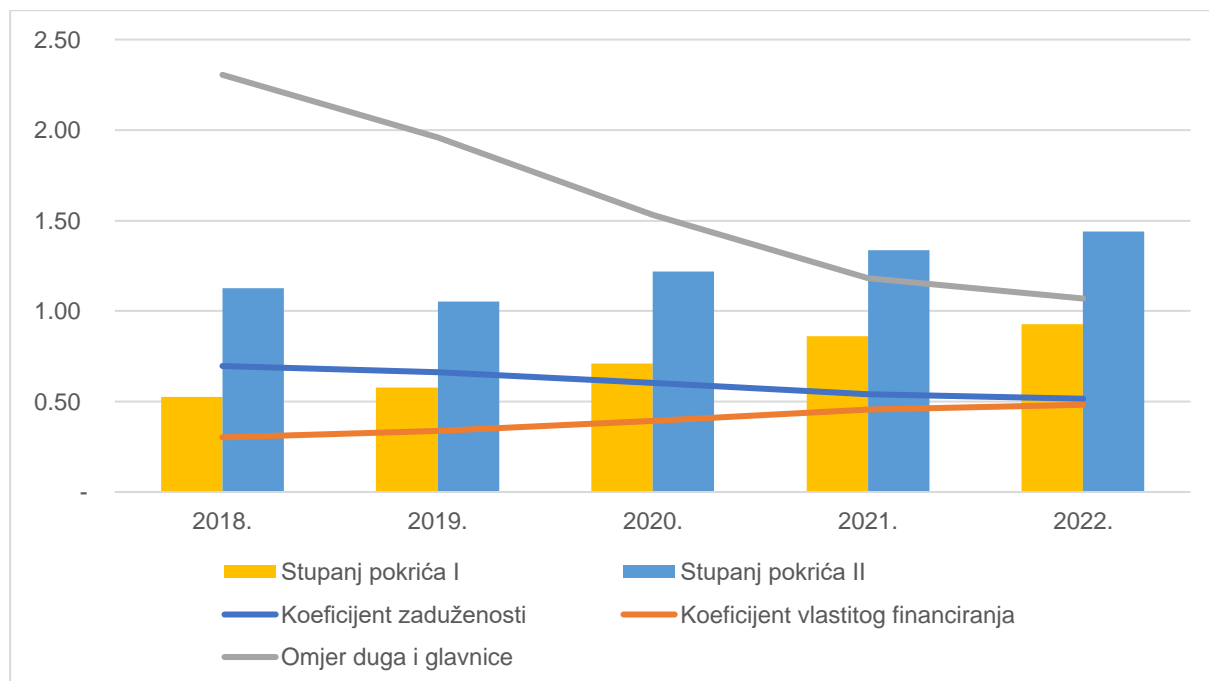
„Zaduženost podrazumijeva da se poslovanje vodi posuđenim novcem.“ (Tintor, Ž. 2020:95). Ovi pokazatelji pomažu u procjeni solventnosti i financijskog rizika društva. Koeficijent zaduženosti je na početku razdoblja iznosio 0,70, te je na kraju razdoblja pao na razinu od 0,52, što je na pragu zdrave razine zaduženosti.

Koeficijent vlastitog financiranja ukazuje na udio vlastitih sredstava u ukupnoj imovini, zajedno sa koeficijentom zaduženosti njihov zbroj mora iznositi 1. Najmanja vrijednost je na početku razdoblja 2018. godine u iznosu od 0,30, a zatim ima tendenciju rasta, i maksimum doseže na kraju promatranog razdoblja 2022. godine u iznosu od 0,48.

Omjer duga i glavnice 2018. godine iznosi visokih 2,31, što znači da se za svaku kunu vlastitog kapitala poduzeće zadužilo 2,31 kunu. Omjer ima tendenciju pada, i završava promatrano razdoblje sa iznosom od 1,07, ukazujući na to da se društvo sve manje financira iz tuđih

sredstava i ukoliko ovaj trend nastavi, većina financiranja bi trebala već idućeg nadolazećeg razdoblja biti iz vlastitih sredstava.

Grafikon 9: Pokazatelji zaduženosti društva Kandid d.o.o. Osijek

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandid d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Stupanj pokrića I za promatrane godine (Prilog 8.) kontinuirano raste. Iako društvo na početku razdoblja financira dugotrajnu imovinu značajnim dijelom iz tuđih sredstava, taj koefficient ima tendenciju rasta, i na kraju razdoblja iznosi 0,93.

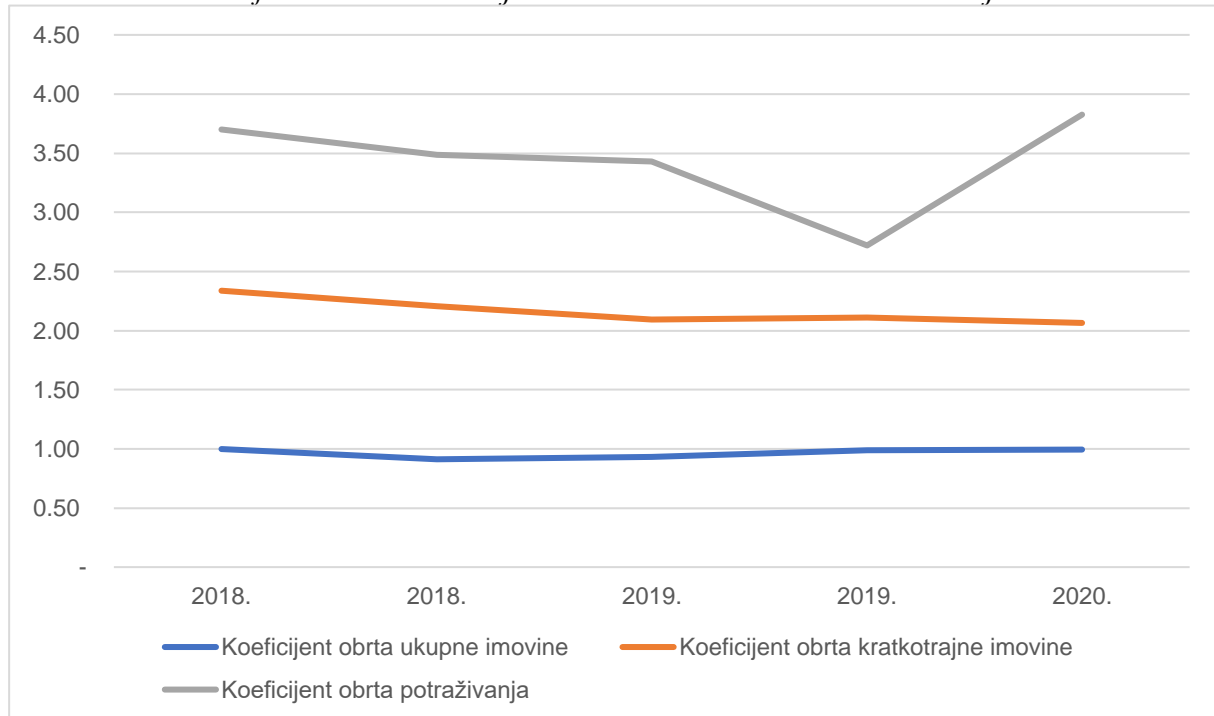
Stupanj pokrića II društva je tijekom cijelog razdoblja iznad 1, što znači da je društvo likvidno, sposobno pokrivati svoje troškove i ima dostatni radni kapital. Formule za koefficiente dostupne u prilogu (Prilog 7.)

5.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti ocjenjuju operativnu učinkovitost i djelotvornost društva u korištenju imovine za stvaranje prihoda. Oni mjere koliko dobro tvrtka upravlja svojim zalihama, potraživanjima i obvezama. „Analiza aktivnosti interesantna je kratkoročnim kreditorima, bankama ili dobavljačima potencijalnim partnerima, jer daje odgovore na sposobnost

poduzetnika da generira dovoljno obrtnih sredstava (radnog kapitala) za tekuće poslovanje i redovito plaćanje tekućih obveza.“ (Tintor, Ž. 2020:96).

Grafikon 10: Pokazatelji aktivnosti društva Kandit d.o.o. Osijek

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Koeficijent obrta ukupne imovine mjeri učestalost kojom se ukupna sredstva mijenjaju unutar godine, odražavajući učinkovitost korištenja sredstava za stvaranje prihoda. Kroz promatrano razdoblje, poduzeće ostvaruje između 0,91 do 1,00 jedinice ukupnog prihoda po jedinici ukupne imovine, što ukazuje na neoptimalno korištenje imovine za stvaranje prihoda. Poželjniji su viši omjeri.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine kvantificira prihod ostvaren po jedinici kratkoročne monetarne imovine, u rasponu od 2,06 do 2,34. Poželjni su viši omjeri. Koeficijent obrta potraživanja, koji predstavlja konverziju prosječnih potraživanja u prihod od prodaje, kreće se od 2,72 do 3,83. U 2019. omjer je odstupio zbog utjecaja COVID-19, s naknadnim oporavkom i vrhuncem od 3,83 sljedeće godine.

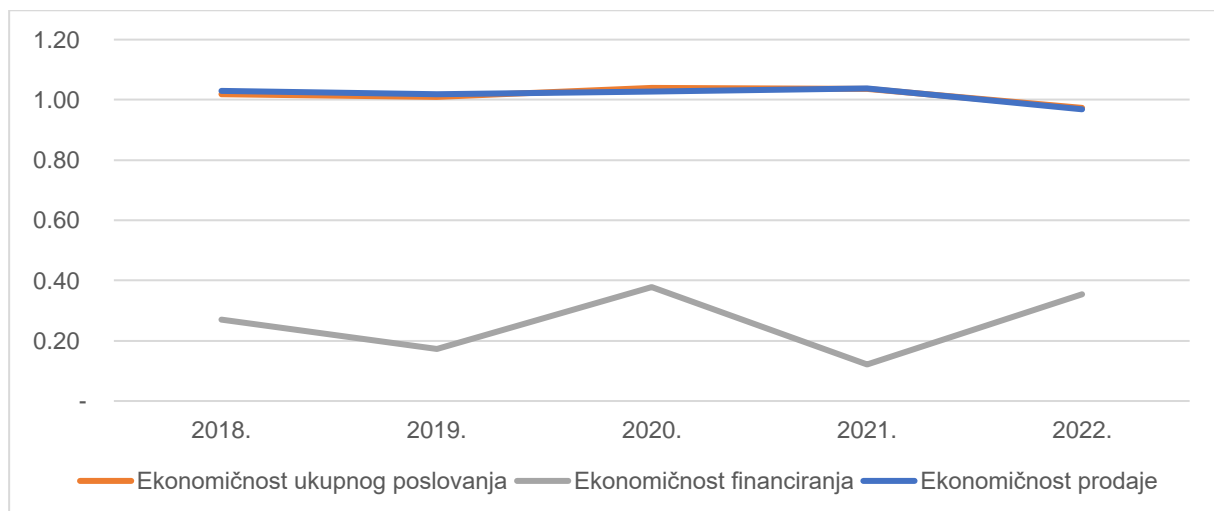
Formule za izračun dostupne u prilogu (Prilog 9.)

5.4. Pokazatelji ekonomičnosti

„Pokazatelji ekonomičnosti izračunavaju se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Prema tome oni upućuju na odnos prihoda i rashoda, odnosno pokazuju koliko se prihoda ostvari na svaku jedinicu rashoda.“ (Tintor, Ž. 2020:96).

Promatrani pokazatelji su: ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost prodaje i ekonomičnost financiranja.

Grafikon 11: Pokazatelji ekonomičnosti društva Kandid d.o.o. Osijek

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandid d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Tijekom razdoblja od 2018. do 2021. godine, pokazatelji ekonomičnosti ukupnog poslovanja su blago premašivali koeficijent 1, što znači da je društvo ostvarivalo dobit. Dok u 2022. godini promatrani pokazatelji ilustriraju gubitak. Za vrijeme cjelokupnog promatranog razdoblja društva Kandid d.o.o. Osijek, za pokazatelje ukupnog poslovanja i prodaje maksimalna odstupanja od 1 su $+\Delta 0,04$ i $-\Delta 0,03$, što upućuje na to da društvo vodi stabilno poslovanje.

Ekonomičnost ukupnog poslovanja i ekonomičnost prodaje kreću se gotovo identičnim tokom, što nam ukazuje na to da poduzeće sve svoje prihode ostvaruje putem prodaje

U navedenom razdoblju, koeficijent financijske učinkovitosti pokazuje da su tijekom promatranih godina financijski prihodi tvrtke ostali konstantno niži od financijskih rashoda, što je vidljivo iz koeficijenta koji je manji od 1. U 2019. godini poduzeće je zabilježilo

najznačajniju učinkovitost financiranja od 0,38 , što znači da je na svaku novčanu jedinicu finansijskih rashoda ostvareno samo 0,38 novčanih jedinica finansijskih prihoda. Potom je došlo do pada koeficijenta učinkovitosti financiranja u 2019. i 2021., dotaknuvši razine od 0,17 odnosno 0,12.

Promatrani pokazatelji ukazuju na stabilno poslovanje društva Kandid d.o.o. za promatrano razdoblje. Formule dostupne u prilogu (Prilog 12.)

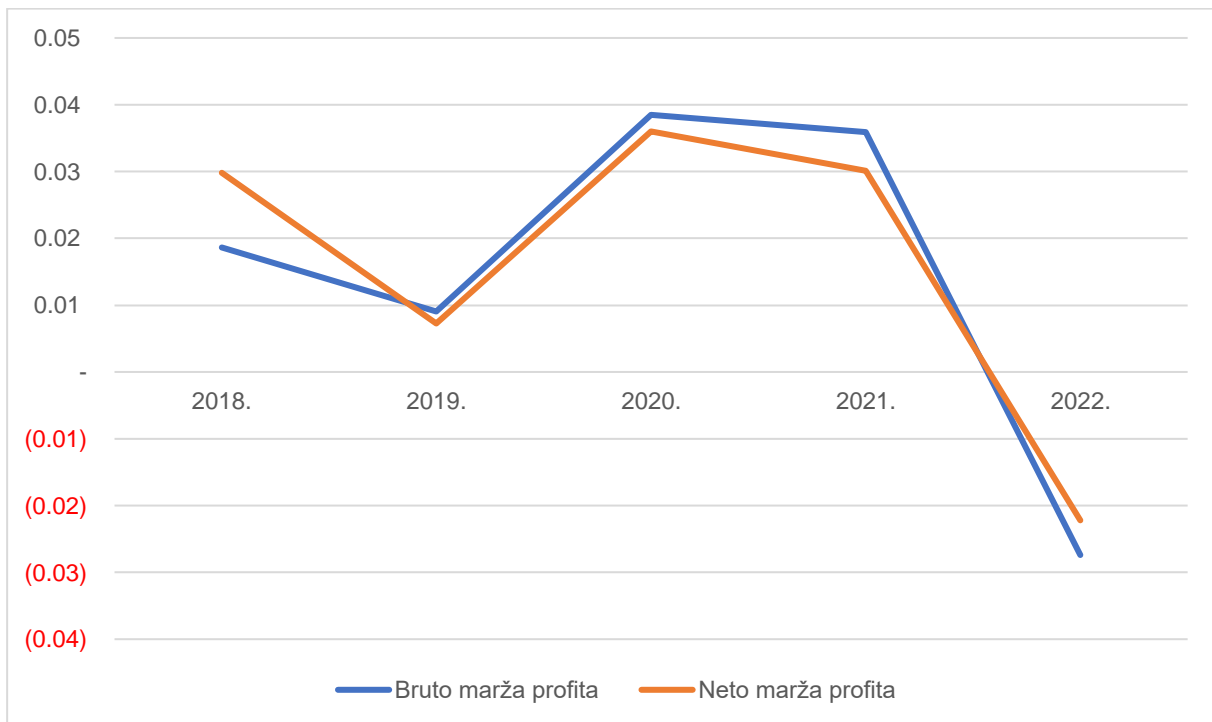
5.6. Pokazatelji profitabilnosti

„Pokazateljima profitabilnosti ocjenjuje se sposobnost poduzeća da zadržava ostvarene prihode u obliku dobiti, odnosno ocjenjuje se sposobnost generiranja prihoda u odnosu na raspoložive resurse.“ (Ježovita A., 2016:181).

„U kontekstu pokazatelja profitabilnosti (engl. *profitability ratios*) uobičajeno se razmatraju pokazatelji marže profita (engl. *profit margin*), rentabilnost ukupne imovine (engl. *return on assets, return on investment, return on capital used*) i rentabilnost vlastitog kapitala (engl. *return on equity*). (Žager, K., i dr. 2020:52).

Istraživanje uključuje podjelu prema prodaji (bruto profitna marža, neto profitna marža) i prema imovini (bruto rentabilnost imovine, neto rentabilnost imovine i rentabilnost kapitala)

Grafikon 12: Pokazatelji profitabilnosti prodaje

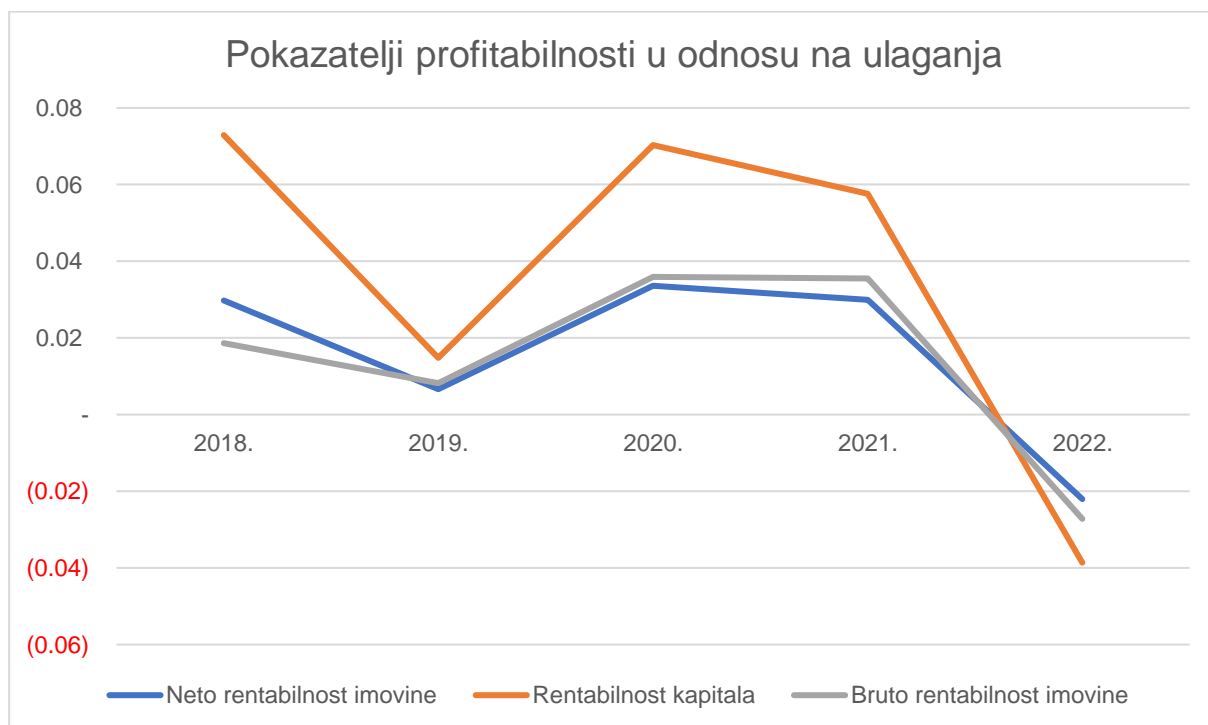
Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prema izvješćima (Prilog 2.) utvrđuje se kako je društvo do 2022. godine poslovalo sa dobiti, dok je u 2022. godini prvi puta u promatranom razdoblju ostvarilo gubitak. Najveću profitabilnost od društvo je ostvarilo 2018. godine, zatim 2020. i 2021., dok je u 2019. granično poslovalo. 2018. godine neto profitna marža iznosila je 0,03kn po kuni prihoda iz prodaj, ili 0,07kn po kuni uloženog kapitala.

S obzirom da je koeficijent manji od 5, pokazatelji ukazuju na intenzivno korištenje vlastite imovine za stvaranje dobiti.

Neto rentabilnost imovine, rentabilnost kapitala i bruto rentabilnost imovine pokazuju sličan trend kretanja kao pokazatelji profitabilnosti prodaje (Grafikon 12.). Promatrani pokazatelji pokazuju značajan pad rentabilnosti u 2019. godini, što je uvelike prouzročeno virusom COVID-19 i njegovim utjecajem na širok spektar tržišta.

Grafikon 13: Pokazatelji profitabilnosti imovine

Izvor: izrada autora prema javno objavljenim podacima iz temeljni financijskih izvještaja društva Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

U 2022. godini vidimo još značajniji pad rentabilnosti (Grafikon 12.) i profitabilnosti (Grafikon 11.) nego u proteklim godinama, što se može objasniti makroekonomskim uvjetima na europskom tržištu i stanju neizvjesnosti i straha što je prouzročio napad Rusije na Ukrajinu. Cijene sirovina, poput šećera i drugih baznih sirovina su značajno porasle. Inflacija se na području hrvatske 2022. godine kretala od 12-13%. Cijene naftnih derivata su također porasle što je ujedno utjecalo i na cijenu transporta i samim time cijene proizvodnje konačnih proizvoda.

Napododne situacije stvaraju značajne rizike za poslovanje tvrtke Kandit d.o.o. Osijek. COVID-19 situacija koja je dovela do usporavanja cjelokupnog ekonomskog sustava. Inflacija koja je slijedila i zatim ratna situacija između Rusije i Ukrajine su jedni od glavnih čimbenika otežanog poslovanja većine firmi u svijetu pa tako i Kandit d.o.o. Osijek.

6. Zaključak

U ovom izvještaju je sažeta analiza financijskog stanja društva Kandid d.o.o. Osijek, jedne od tvrtki za proizvodnju slatkiša, porijeklom iz Slavonije. Analizirali smo stanje bilance i izvještaj o dobiti i gubitku s ciljem prikaza poslovanja tijekom razdoblja od 2018. do 2022. godine.

Unatoč izazovima, poput gubitka prihoda zbog afere Agrokor, problemi zbog COVID-19 virusa, društvo se uspješno prilagodilo i održalo svoju poziciju na tržištu. Shvaćajući važnost inovacije i prilagođavanja promjenama, Kandid je proaktivno razvio nove linije proizvoda, te se fokusirao na pojačanje izvoza kako bi ostao konkurentan i relevantan.

Unatoč navedenim poteškoćama u promatranom razdoblju, Kandid d.o.o. Osijek je uložio napore u istraživanje i razvoj novih slatkih proizvoda koji odgovaraju promijenjenim potrebama potrošača. U skladu s trendovima i zahtjevima tržišta, pokrenute su nove linije proizvoda koje zadovoljavaju različite prehrambene preferencije, uključujući proizvode bez šećera, bez glutena i organske slatkiše. Inovacije poput ovih omogućavaju Kandidu privlačenje novih segmenata potrošača i širenje baze kupaca.

Osim toga, Kandid d.o.o. Osijek je uspješno iskoristio digitalne platforme i kanale kako bi održao prisutnost na tržištu tijekom ograničenja kretanja i promjena u načinu kupovine. Kandid d.o.o. Osijek uložio je resurse u društvene mreže, razvio internetsku prodaju i prilagodio marketinšku strategiju kako bi dosegno potrošače koji su se okretali online kupovini.

Kandidov uspjeh u suočavanju s izazovima COVID-19 i situacijom s Agrokorom svjedoči o njihovoj sposobnosti prilagodbe i inovacije. Njihova predanost razvoju novih linija proizvoda i ulaganje u digitalne kanale komunikacije ključni su faktori koji su im omogućili da ostanu snažni na tržištu i nastave zadovoljavati potrebe potrošača.

Literatura

1. Bolfek, B., Stanić, M., i Tokić, M. (2011). 'Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja', *Oeconomica Jadertina*, 1(1), str. 76-87. Preuzeto s: <https://hrcak.srce.hr/68204> (Datum pristupa: 25.06.2023.)
2. Bolfek, B., Stanić, M., i Knežević, S. (2012). 'Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke', *Ekonomski vjesnik*, XXV(1), str. 146-167. Preuzeto s: <https://hrcak.srce.hr/84754> (Datum pristupa: 24.06.2023.)
3. Ježovita, A. (2016). 'Analiza marže profita kao odrednice profitabilnosti poslovanja poduzeća', *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru*, (Posebno izdanje 2016), str. 181-201. Preuzeto s: <https://hrcak.srce.hr/203924> (Datum pristupa: 01.07.2023.)
4. Kandid (2023). O nama. Preuzeto s: <https://www.kandit.hr/hr/o-nama/> (Datum pristupa: 22.06.2023.)
5. Kandid (2023). Proizvodi. Preuzeto s: <https://www.kandit.hr/hr/proizvodi/> (Datum pristupa: 26.06.2023.)
6. Leksikografski zavod Miroslav Krleža (2023). Kandid d.o.o. Preuzeto s: <https://tehnika.lzmk.hr/kandit-d-o-o/> (Datum pristupa: 22.06.2023)
7. RGFI – Fina (2023). Raspoloživo na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/jsp/prijavaKorisnika.jsp> (Datum pristupa: 24.06.2023.)
8. Tintor, Ž. (2020). 'Analiza financijskih izvještaja u funkciji donošenja kvalitetnijih poslovnih odluka', *Obrazovanje za poduzetništvo - E4E*, 10(1), str. 84-103. <https://doi.org/10.38190/ope.10.1.4>
9. Narodne novine (2015), Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d., 78/15 i 82/23 Raspoloživo na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html (Datum pristupa: 5.09.2023)
10. Žager, L., i Ježovita, A. (2017). 'Utjecaj strukture imovine poduzeća na ocjenu likvidnosti', *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru*, (23), str. 230-252. <https://doi.org/10.46458/27121097.2017.23.230>
11. Žager, Katarina.; Mamić Sačer, Ivana; Sever Mališ, Sanja; Ježovita, Ana; Žager, Lajoš (2020.) ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA – načela – postupci – slučajevi (četvrto izdanje); Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
12. Žager, L. (1996). 'Računovodstveni izvještaji i operativni controlling', *Tourism and hospitality management*, 2(1), str. 135-139. <https://doi.org/10.20867/thm.2.1.13>

Popis grafova

Grafikon 1: Prikaz bilance kroz razdoblje u milijunima kuna	17
Grafikon 2: Prikaze pasive kroz razdoblje u milijunima kn.....	18
Grafikon 3: Kretanje prihoda, rashoda i dobiti ili gubitka	19
Grafikon 4: Usporedba dugotrajne i kratkotrajne imovine društva.....	21
Grafikon 5: Usporedba pasive društva	22
Grafikon 6: Prikaz prihoda u odnosu na ukupne poslovne prihode	23
Grafikon 7: Prikaz rashoda u odnosu na ukupne poslovne prihode	24
Grafikon 8: Pokazatelji likvidnosti društva Kandid d.o.o. Osijek	25
Grafikon 9: Pokazatelji zaduženosti društva Kandid d.o.o. Osijek.....	27
Grafikon 10: Pokazatelji aktivnosti društva Kandid d.o.o. Osijek	28
Grafikon 11: Pokazatelji ekonomičnosti društva Kandid d.o.o. Osijek	29
Grafikon 12: Pokazatelji profitabilnosti prodaje	31
Grafikon 13: Pokazatelji profitabilnosti imovine	32

Popis slika

Slika 1: Pogon za proizvodnju bombona iz 1959. godine.....	10
--	----

Popis priloga

Prilog 1: Bilanca društva Kandid d.o.o. Osijek, iznosi u tisućama kuna	36
Prilog 2: Račun dobiti i gubitka društva Kandid d.o.o. Osijek, iznosi u tisućama kuna.....	37
Prilog 3: Vertikalni prikaz računa dobiti i gubitka društva Kandid d.o.o. Osijek, iznosi u tisućama kuna.....	38
Prilog 4: Vertikalna analiza imovine društva Kandid d.o.o. Osijek, iznosi u tisućama kuna tisućama kuna	39
Prilog 5: Pokazatelji likvidnosti	40
Prilog 6: Izračun pokazatelja likvidnosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine.....	40
Prilog 7: Pokazatelji zaduženosti	40
Prilog 8: Izračun pokazatelja zaduženosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine	40
Prilog 9: Pokazatelji aktivnosti	41
Prilog 10: Izračun pokazatelja aktivnosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine	41
Prilog 11: Pokazatelji aktivnosti	41
Prilog 12: Izračun pokazatelja ekonomičnosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine	41
Prilog 13: Pokazatelji profitabilnosti.....	42
Prilog 14: Izračun pokazatelja ekonomičnosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine	42

Prilozi

Prilog 1: Bilanca društva Kandid d.o.o. Osijek, iznosi u tisućama kuna

AKTIVA	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Dugotrajna imovina	181.120	169.255	149.685	132.152	117.292
Nematerijalna imovina	198	88	14	68	50
Nekretnine, postrojenja i oprema	176.923	167.630	148.759	132.084	116.077
Predujmovi za materijalnu imovinu	1.986	-	-	-	-
Odgođena porezna imovina	2.013	1.537	912	-	1.165
Kratkotrajna imovina	135.071	119.321	120.184	116.857	108.661
Zalihe	31.970	32.381	28.952	18.738	37.679
Potraživanja od kupaca	84.766	74.863	71.473	89.809	58.169
Ostala kratkotrajna potraživanja	936	598	605	615	813
Novac i novčani ekvivalenti	17.399	11.479	19.154	7.695	12.000
UKUPNA AKTIVA	316.191	288.576	269.869	249.009	225.953
PASIVA	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Kapital i rezerve	95.503	97.413	106.481	113.916	108.934
Temeljni kapital	129.000	129.000	129.000	129.000	129.000
Akumulirani gubici	(33.497)	(31.587)	(22.519)	(15.084)	(20.066)
Rezerviranja	533	483	450	500	553
Dugoročne obveze	108.187	80.894	75.775	62.500	60.000
Dugoročne obveze po kreditima	108.187	80.894	75.775	62.500	60.000
Kratkoročne obveze	111.968	109.786	87.163	72.093	56.466
Kratkoročne obveze po kreditima	50.132	46.878	42.186	34.273	28.500
Obveze prema dobavljačima	51.802	51.272	35.895	30.690	22.745
Ostale kratkoročne obveze	10.034	11.636	9.082	7.130	5.221
UKUPNA PASIVA	316.191	288.576	269.869	249.009	225.953

Izvor: javno objavljeni podaci za razdoblje od 2018. do 2022. godine izvještaja društva Kandid d.o.o. Osijek sa stranice

<https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilog 2: Račun dobiti i gubitka društva Kandid d.o.o. Osijek, iznosi u tisućama kuna

Račun dobiti i gubitka	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
POSLOVNI PRIHODI	315.696	263.079	251.846	246.494	224.340
Prihodi od prodaje	313.734	260.986	245.181	244.243	222.557
Ostali prihodi	1.962	2.093	6.665	2.251	1.783
Ukupno prihodi iz poslovanja	315.696	263.079	251.846	246.494	224.340
POSLOVNI RASHODI	304.555	255.992	238.654	235.323	229.756
Promjena u zalihama	1.644	1.356	(4.428)	(10.884)	4.838
Troškovi sirovina i materijala	(162.865)	(195.322)	(177.302)	(169.474)	(178.488)
Troškovi prodane trgovačke robe	(125)	-	-	-	-
Troškovi amortizacije	(21.689)	(20.473)	(20.865)	(18.730)	(18.451)
Troškovi osoblja	(30.610)	(36.864)	(32.417)	(33.140)	(33.116)
Vrijednosno usklađenje		(1.074)	(1.020)	(587)	(1.148)
Ostali troškovi poslovanja	(90.910)	(3.615)	(2.622)	(2.508)	(3.391)
Ukupni troškovi iz redovnog poslovanja	(304.555)	(255.992)	(238.654)	(235.323)	(229.756)
Dobit/gubitak iz redovnog poslovanja	11.141	7.087	13.192	11.171	(5.416)
FINANCIJSKI PRIHODI	1.940	980	2.129	319	402
FINANCIJSKI RASHODI	(7.199)	(5.681)	(5.628)	(2.629)	(1.133)
Neto financijski rezultat	(5.259)	(4.701)	(3.499)	(2.310)	(731)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	5.882	2.386	9.693	8.861	(6.147)
Porez na dobit	3.522	(476)	(625)	1.426	(1.165)
Dobit/(gubitak) tekuće godine	9.404	1.910	9.068	7.435	(4.982)

Izvor: javno objavljeni podaci za razdoblje od 2018. do 2022. godine izvještaja društva Kandid d.o.o. Osijek sa stranice

<https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilog 3: Vertikalni prikaz računa dobiti i gubitka društva Kandid d.o.o. Osijek, iznosi u tisućama kuna

Račun dobiti i gubitka	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
POSLOVNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Prihodi od prodaje	99,38%	99,20%	97,35%	99,09%	99,21%
Ostali prihodi	0,62%	0,80%	2,65%	0,91%	0,79%
Ukupno prihodi iz poslovanja	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
POSLOVNI RASHODI					
Promjena u zalihama	0,52%	0,52%	-1,76%	-4,42%	2,16%
Troškovi sirovina i materijala	-51,59%	-74,24%	-70,40%	-68,75%	-79,56%
Troškovi prodane trgovačke robe	-0,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Troškovi amortizacije	-6,87%	-7,78%	-8,28%	-7,60%	-8,22%
Troškovi osoblja	-9,70%	-14,01%	-12,87%	-13,44%	-14,76%
Vrijednosno usklađenje	0,00%	-0,41%	-0,41%	-0,24%	-0,51%
Ostali troškovi poslovanja	-28,80%	-1,37%	-1,04%	-1,02%	-1,51%
Ukupni troškovi iz redovnog poslovanja	96,47%	97,31%	94,76%	95,47%	102,41%
Dobit/gubitak iz redovnog poslovanja	3,53%	2,69%	5,24%	4,53%	-2,41%
FINANCIJSKI PRIHODI	0,61%	0,37%	0,85%	0,13%	0,18%
FINANCIJSKI RASHODI	2,28%	2,16%	2,23%	1,07%	0,51%
Neto financijski rezultat	-1,67%	-1,79%	-1,39%	-0,94%	-0,33%
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	1,86%	0,91%	3,85%	3,59%	-2,74%
Porez na dobit	1,12%	-0,18%	-0,25%	0,58%	-0,52%
Dobit/(gubitak) tekuće godine	2,98%	0,73%	3,60%	3,02%	-2,22%

Izvor: javno objavljeni podaci za razdoblje od 2018. do 2022. godine izvještaja društva Kandid d.o.o. Osijek sa stranice

<https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilog 4: Vertikalna analiza imovine društva Kandid d.o.o. Osijek, iznosi u tisućama kuna tisućama kuna

Imovina (u tisućama kuna)	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Dugotrajna imovina	181.120,0	169.255,0	149.685,0	132.152,0	117.292,0
Kratkotrajna imovina	135.071,0	119.321,0	120.184,0	116.857,0	108.661,0
Ukupno	316.191	288.576	269.869	249.009	225.953
Vertikalni prikaz, baza 2018.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Dugotrajna imovina	100,00	93,45	82,64	72,96	64,76
Kratkotrajna imovina	100,00	88,34	88,98	86,52	80,45
Ukupno	200	182	172	159	145
Vertikalni prikaz, baza 2018.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Dugotrajna imovina	57,28	58,65	55,47	53,07	51,91
Kratkotrajna imovina	42,72	41,35	44,53	46,93	48,09
Ukupno	100	100	100	100	100

Izvor: javno objavljeni podaci za razdoblje od 2018. do 2022. godine izvještaja društva

Kandid d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilog 5: Pokazatelji likvidnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent trenutne likvidnosti	novac	kratkoročne obveze
Koeficijent ubrzane likvidnosti	novac + kratkotrajna potraživanja	kratkoročne obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	kratkoročne obveze
Koeficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina	kapital i rezerve + dugoročne obveze

Izvor: izrada autora prema Analiza financijskih izvještaja (Žager, K., i dr. 2020)

Prilog 6: Izračun pokazatelja likvidnosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine

Pokazatelji likvidnosti	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,21	1,09	1,38	1,62	1,92
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,92	0,79	1,05	1,36	1,26
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,16	0,10	0,22	0,11	0,21
Koeficijent financijske stabilnosti	0,76	0,81	0,73	0,69	0,62

Izvor: javno objavljeni podaci za razdoblje od 2018. do 2022. godine izvještaja društva

Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilog 7: Pokazatelji zaduženosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze	ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	glavnica	ukupna imovina
Omjer duga i glavnice	ukupne obveze	kapital (glavnica)
Stupanj pokrića 1	vlastiti kapital × 100	dugotrajna imovina
Stupanj pokrića 2	(vlastiti kapital + dugoročne obveze) × 100	kratkotrajna imovina

Izvor: izrada autora prema Analiza financijskih izvještaja (Žager, K., i dr. 2020)

Prilog 8: Izračun pokazatelja zaduženosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine

Pokazatelji zaduženosti	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent zaduženosti	0,70	0,66	0,60	0,54	0,52
Koeficijent vlastitog financiranja	0,30	0,34	0,39	0,46	0,48
Omjer duga i glavnice	2,31	1,96	1,53	1,18	1,07
Stupanj pokrića I	0,53	0,58	0,71	0,86	0,93
Stupanj pokrića II	1,12	1,05	1,22	1,33	1,44

Izvor: javno objavljeni podaci za razdoblje od 2018. do 2022. godine izvještaja društva

Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilog 9: Pokazatelji aktivnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent obrta ukupne imovine	ukupan prihod	ukupna imovina
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	ukupan prihod	kratkotrajna imovina
Koeficijent obrta potraživanja	ukupan prihod	potraživanja

Izvor: izrada autora prema Analiza financijskih izvještaja (Žager, K., i dr. 2020)

Prilog 10: Izračun pokazatelja aktivnosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine

Pokazatelji aktivnosti	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Koeficijent obrta ukupne imovine	1,00	0,91	0,93	0,99	0,99
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	2,34	2,20	2,10	2,11	2,06
Koeficijent obrta potraživanja	3,70	3,49	3,43	2,72	3,83

Izvor: javno objavljeni podaci za razdoblje od 2018. do 2022. godine izvještaja društva

Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilog 11: Pokazatelji aktivnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupan prihod	ukupan rashod
Ekonomičnost prodaje	prihod od prodaje	rashod od prodaje
Ekonomičnost financiranja	financijski prihod	financijski rashod

Izvor: izrada autora prema Analiza financijskih izvještaja (Žager, K., i dr. 2020)

Prilog 12: Izračun pokazatelja ekonomičnosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine

Pokazatelji ekonomičnosti	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,02	1,01	1,04	1,04	0,97
Ekonomičnost prodaje	1,03	1,02	1,03	1,04	0,97
Ekonomičnost financiranja	0,27	0,17	0,38	0,12	0,35

Izvor: javno objavljeni podaci za razdoblje od 2018. do 2022. godine izvještaja društva

Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilog 13: Pokazatelji profitabilnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Bruto profitna marža	dobit prije oporezivanja + kamate	ukupan prihod
Neto profitna marža	neto dobit + kamate	ukupan prihod
Neto rentabilnost imovine	neto dobit + kamate	ukupna imovina
Bruto rentabilnost imovine	bruto dobit + kamate	ukupna imovina
Rentabilnost kapitala	neto dobit	vlastiti kapital (glavnica)

Izvor: izrada autora prema Analiza financijskih izvještaja (Žager, K., i dr. 2020)

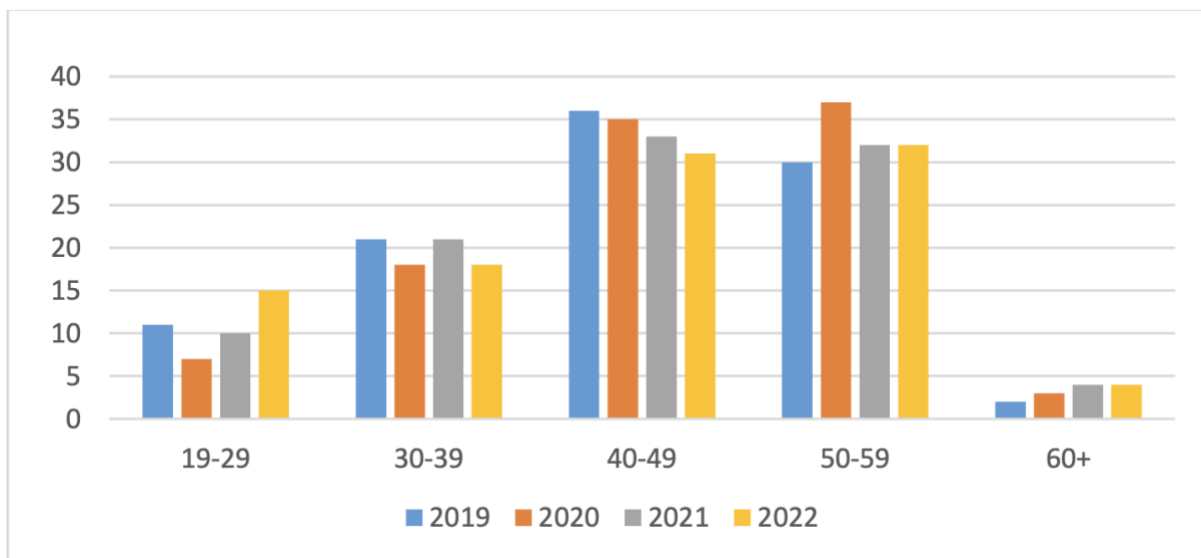
Prilog 14: Izračun pokazatelja ekonomičnosti u razdoblju od 2018. do 2022. godine

Pokazatelji profitabilnosti	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Bruto marža profita	0,02	0,01	0,04	0,04	(0,03)
Neto marža profita	0,03	0,01	0,04	0,03	(0,02)
Neto rentabilnost imovine	0,03	0,01	0,03	0,03	(0,02)
Bruto rentabilnost imovine	0,02	0,01	0,04	0,04	(0,03)
Rentabilnost kapitala	0,07	0,01	0,07	0,06	(0,04)

Izvor: javno objavljeni podaci za razdoblje od 2018. do 2022. godine izvještaja društva

Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>

Prilog 15: Struktura zaposlenosti po starosti 2019., 2020., 2021. i 2022. godine

Izvor: javno objavljeni podaci za 2022. godinu izvještaja društva Kandit d.o.o. Osijek sa stranice <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do>